SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:196

av Tobias Andersson (SD)

Översyn av riksintressen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska pröva befintliga riksintressen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av ordningen för inrättande och avskaffande av riksintressen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa rennäringen som riksintresse och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det behövs en översyn av de befintliga riksintressena för att undvika nuvarande problem med återkommande intressekonflikter dem emellan. När två riksintressen ställs mot varandra väntar ofta långa tillståndsprocesser och domstolsförhandlingar. Pengar, tid och energi förbrukas och den svenska konkurrenskraften försämras.

Mot denna bakgrund krävs politiska åtgärder för att ändra processerna kring hur riksintressen inrättas, utvärderas och försvinner. Idag åligger det myndigheter själva att tillföra och ta bort riksintressen – utan beslut av riksdag eller regering. Det är ett mandat och ett inflytande som borde tillhöra politiken. Därför bör samtliga befintliga riksintressen underställas riksdagen för prövning omgående ifall de ska finnas kvar, och förslag på nya riksintressen från myndigheter behöver i framtiden prövas av riksdagen.

Ett riksintresse som skyndsamt bör upphävas är det för rennäringen. Detta för att minska konflikterna i norra Sverige mellan å ena sidan rennäringen och å andra sidan gruvorna, skogsbruket, industriutvecklingen, infrastrukturen, jakten, fisket, fjällvandringen med mera. Det är svårmotiverat att en kulturellt betingad närings- eller hobbyverksamhet ska generera långtgående särrättigheter på halva Sveriges geografiska yta för ett fåtal. Stödet till samisk kultur och historia kan ske på andra sätt utan att en våt filt ligger över halva Sverige.

Tobias Andersson (SD)